

minatim D. Petri martyris cum cœnobio sodalium Prædicatorum luculenter ædificato, ubi etiam Bibliotheca præclara voluminibus optimis plena. Vitreamina tam excellenti hic arte faciunt, ut tum varietate, tum artificio cætera totius orbis vasa vitrea longissime superent. Nec desinunt artifices ad materiæ pretium indies ornamenta nova rationesque varie figurandi præstantiores ac elegantiores excogitare. Colores etiam quoscunque jam mirabili industria reddunt, ut omnino existimem Plinium, si nunc revivisceret, summa cum admiratione vasa hæc supra fictilia tum Aretinorum, tum aliarum gentium longe collocaturum. Vidi ego præter cætera hic miranda: navem rostratam exacta dimensione factam ex vitro, longitudine unius ulnæ, cum instrumento universo tam convenienter, ut miraculo profusus esset ea ex materia partes omnes ejuscemodi operis adeo plene formari potuisse. Conspeimus etiam organa parva vitreis tubis, quarum maxima longitudo ferme trium cubitorum tanto artificio justam ad proportionem erat ducta, ut inflato spiritu, ac pulsatis à musices perito modulis, suavissimum concentum ederent. Magnitudinem vasorum, quæ hic cernuntur, non commemoro, quippe quia fidem eorum qui non videre, superatura res foret. Equidem mirari ego satis haudquaquam potui, tanta vitreæ materiæ copia qui colligi & in tam varias infinitasque species ingentium vasorum figurari queat. Et insignis hæc Murianorum ars jam universæ nota est Europæ, propterea quod eorum opera nobilissima cunctas in ejus partes exportantur. Officinas exercent 24, in quibus operis artificum perpetuis vasa fiunt. Locus populo valde frequens est; maximaque pars aut artifices vitrearii vel negotiatores, aut piscatu vivit. Scinditur in partes duas instar Venetiarum amplo euripo. Circuito millia tria colligit. Cælo est bono ac salubri, quod ab igne perpetuo vitrarias urente fornaces proficisci arbitramur. Nobilitavit Murianum Franciscus Balarinus, qui arte ac industria super omnes adhuc formandis vasis artifices excelluit. Sequitur ad septentrionem versus ædes D. Jacobi Palustris, ultraque D. Nicolai. Dein *Majorbium* quatuor & viginti à Muriano stadiis, iisdem Hunnicis temporibus habitari cœptum ab Altinatibus, & unius portæ nomine, quæ Altini fuerat, ut refert Sabellicus, dictum. Insula hæc infrequenter nunc colitur: gens modica, vel piscatu, vel hortorum cultura vivit. *Torcellum* inde succedit civitas, item ad septentrionem, à Majorbio mille pass. cujus Episcopus Torcellanus dicitur, cathedralis ædes D. Fuscæ virginis & martyris, quæ hic monumento sita cum D. Malica nutrice, Ravenna delatæ, simul ubi martyrium subiere. Torcelli quoque nomen

pro Turricello nunc ab Altini quondam sextante superest; cujus, uti prædiximus, coloni Attilæ temporibus in hæc æstuarium commigrarunt. Vrbs & hæc, uti Majorbium, infrequens colonis, vel piscatu vel hortorum cultura viventibus. Abbatia non ignobilis adjacet monachorum D. Bernardi. Cælum hic admodum grave. Nec procul Buranum haud inhonestus in insula vicus, ad exortum Majorbio Torcelloque obversus, pari intervallo mille passuum ab utroque; nomen etiam ab Altinatibus habens. Hinc tum ex plaga septentrionis in orientalem Venetiarum tendenti, domus D. Francisci, quæ à Deserto cognominatur, apparet, propiusque Venetiis Lazaretum novum, item versus orientem Carthusianus conventus, juxta mox D. Helenæ, viciniorque dein ad urbem, D. Georgii Majoris; tum D. Servuli, D. Lazari, & infra Lazaretum vetus, quod ad meridiem spectat, cum æde Virginis, quæ Gratiarum dicitur, ultraque D. Clementis, & porro in Austrum, Sancti Spiritus: tum Pupilia est, sic olim dicta, quinque millibus à Venetiis. Insulam hanc quondam admodum frequentem populo fuisse Blondus & Sabellicus perhibent; Dein ab urbe Veneta millibus alter est *Portus Clodianus*, Portus Clodianus. juxtaque oppidum fossa Clodia, quemadmodum à Ptolemæo nominatur, quod Clodium Albanorum Ducem condidisse Volaterranus refert ex auctore Sexto. Sabellicus tamen prodidisse quosdam scribit ab Atestinis & Silicensibus ædificatum, qui Hunnicis temporibus in stagna ex continentis ora profugerant: verum hoc tamen ut constare sibi queat non video, cum Plinius & Ptolemæus, qui plurimis ætibus Hunnicas in Italiam irruptiones præcessere, Fossæ Clodiæ memoriam usurpent. Dicitur fortasse post Attilæ temporibus ab Atestinis Silicensibus domo profugis auctum; ut ita, quod Sabellicus refert, non omnino veritati adversetur. Civitas effecta est sub Ordelafo Falerio Duce 1105 post Christi nativitatem anno, translato huc Mathemauceno episcopatu, cum eam urbem inundatio vastasset. Primum locus momenti pene nullus erat, uti in Venetis annalibus præcis, maximeque Bertucii Veneti se legisse Ioannes Petrus Ferretus Ravennas homo doctissimus affirmat. Undique stagnis marinis circumfunditur, in longum protenta, spatiosaque & longa platea divisa, in quam utrinque vici plurimi instar spinæ piscis exeunt. Circum urbem salinæ passim, ubi mensibus æstivis è marinis aquis sal conficitur, ingenti Venetæ Reipublicæ compendio. Genuensium hic cum Venetis prælium Blondus Sabellicusque nec uno loco memorant. Clodiani nunc fere piscatu, vel hortorum cultura, vel salinis exercendis vivunt.

Majorbium.

Torcellum.